

Quaranta anys d'Escola d'Estiu

L'Escola d'Estiu de Secundària del Col·legi arriba enguany a la seva quarantena edició i hi arriba després d'una trajectòria positiva de molts anys. Potser justament perquè l'aniversari s'escau en el context de la mal anomenada "austeritat" –l'austeritat sempre és autoimposada i l'asfixia econòmica que patim no ho és, d'autoimposada–, és un bon moment per fer una profunda reflexió sobre la continuïtat d'una iniciativa com aquesta, que s'ha demostrat tan fructífera durant tants anys, i que a tots els docents ens omple d'orgull i d'una autoestima més que justificades.

No tenim el propòsit de fer ara un resum històric d'aquesta institució pedagògica catalana, perquè seria massa prolix i perquè seria impossible fer-ho millor de com ho va fer l'antic degà de Col·legi Salvador Carrasco en el magnífic escrit titulat "L'Escola d'Estiu, una història entre la tradició i la innovació".

Si llegim atentament l'article esmentat, podem fàcilment extreure'n les raons que expliquen el fenomen de què parlàvem de la pervivència de les Escoles d'Estiu a Catalunya.

Creades el 1914 per la Mancomunitat, desapareixen el 1923 amb la dictadura de Primo de Rivera, es reprenen de 1930 a 1935 impulsades per la Generalitat republicana, desapareixen novament durant la guerra i la postguerra i no es reprenen en la clandestinitat fins al 1966 organitzades per Rosa Sensat, i el 1974, com hem dit abans, comença la de Batxillerat, que organitza des d'aleshores el Col·legi, i que enguany arriba a l'edició número 40. Aquestes fites històriques que acabem de recordar indiquen clarament una cosa: que la història de les Escoles d'Estiu és una història de clandestinitat, semiclandestinitat i en el millor dels casos, de resistència i voluntarisme. No és fins a la restauració de la Generalitat, el 1980, que són plenament reconegudes, promogudes i subvencionades per l'Administració.

Per entendre el context en què succeeix tot això, no sempre es té prou en compte que fins a l'Estatut de 1979 l'educació no va ser una competència traspasada. Els recels que el traspàs aixecava a l'Estat van fer impossible incloure'l a l'Estatut del 32, que en canvi, i curiosament,

sí que reconeixia la competència de la Generalitat sobre tots els cossos policials, inclosa la guàrdia civil. Aquesta manca de competències sobre educació es va intentar suplir amb les escoles d'estiu, mitjançant les quals la Mancomunitat i la Generalitat fomentaven les iniciatives sorgides del propi professorat i d'aquesta manera incidien en la millora i la catalanització de l'escola amb resultats extraordinàriament brillants en comparació amb la migradesa dels mitjans.

Arribats a la Generalitat restaurada amb competències en educació, algú potser va arribar a pensar que sense els condicionants resistencialistes de fins aleshores, les escoles d'estiu no eren necessàries i s'ellanguirien soles. No va ser així, al contrari: el suport econòmic i polític que van rebre des d'aleshores van fer que la iniciativa gaudís d'una gran vitalitat. No va ser fins a l'edició de l'any passat, quan les tisores van haver d'usar-se a fons per reduir-ne dràsticament el finançament, que van patir una forta sotragada. Ha calgut reformular-les i adaptar-les a aquesta nova situació, talment com si tornéssim als orígens i a la clandestinitat, una situació que ens sembla si més no insòlita, ja que, malgrat les dificultats, ara Catalunya no està com el 1914, el 1930, el 1966 o el 1974.

Tenim el ple convenciment que en les circumstàncies actuals, en què l'escola es veu subjecta a un doble assetjament, tan pel que fa a la llengua com pel que fa a la qualitat, que es podria ressentir a causa de les retallades malgrat l'esforç dels docents, les escoles d'estiu són més necessàries que mai, i seria un gran fracàs col·lectiu que desapareguessin. Els docents continuarem posant-hi la feina, i l'entusiasme, i el voluntarisme de sempre. Però cal reclamar a la nostra Administració que, tot i les dificultats que tots sabem que té, i que entenem, no es desentengui d'aquesta iniciativa formativa i hi presti tot el suport polític i econòmic que necessita. Tal com premonitòriament ho va fer el President de la Generalitat Jordi Pujol el 27 de juny de 1980, presidint l'acte inaugural de l'Escola d'Estiu d'aquell any.

